

7.00	הדלקת הנרות
12.45	חצות היום והלילה
4.13	עלות השחר
5.51	נץ החמה
9.18 ב' 8-29	סוף זמן קרי"ש
10.27	סוף זמן תפילה
7.39	שקיעת החמה
8.52	מוצאי ש"ב

דמעה לתמר

גדליז קמאזי - יא - גידיז חישם"ח

י"ז ע"ה

התאחדות אנרכים
 "ויואל משה"
 ד'סאטמאר

נתייחד ע"י כ"ק מרן רביה"ק זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעיה"ק ירושלים תובב"א

מגיד תעלומה

אליהו הנביא כותב הרפתקאות בני ישראל

ויכתב משה את מוצאיהם למסטיניהם על פי ה'; ומורי הרב הקדוש ר' יצחק מוואראק צ"ל, אמר בשם מורי הרב הקדוש ר' דוד מלעלוב צ"ל, משה רבינו היה כותב כל המסעות של ישראל ונעשה מהן תורה, "כן עתה אליהו כותב כל המסעות והרפתקאות של כל אחד ממוצאיהם, כשיבאו משיח במהרה בימינו יהיה מזה שפרסל שילמד ממנו".

פטירת אהרן כשריפת בית אלקינו

ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא. הרי אנו רואים בכל התורה שנכתב בו פטירת הצדיקים אבות העולם ויוסף ומשה, אבל לא נכתב בשום אחד מהן באיזה חודש ובאיזה יום, רק באהרן הכהן שנכתב בפירוש באיזה יום ובאיזה חודש, בדכתיב ויעל אהרן הכהן וגו' בחודש החמישי באחד לחודש וגו', ולמה כך, אלא להורות זה, שבחודש זה עתיד להיחרב הבית, ושקולה מיתת הצדיקים כשריפת בית אלקינו (ראש השנה החדש).

(מעשה רוקח מס' תענית)

(מעשה רוקח מס' תענית)

**שמונים אלף בחורים בשם אהרן
יצאו אחרי מטתו של אהרן**

כך היתה אומנתו של אהרן הצדיק, היה שומעו על שנים שהן מריבין וכו', שמעו על בעל וזאשתו שעשו מריבה הולך אצל הבעל ואומר לו, בשביל ששמעתי שנתגרש עם אשתך, אם אתה מגרשה ספק תמצא כמותה ספק לא תמצא, ועוד אם אתה מוצא ומתנצית עמה, תתחילת דבר היא אומרת לך כל עשית לאותה ראוונה. ועל זאת היו כל ישראל אנשים וגו' ואוהבים אותו וכו', תאנא שמונים אלף בחורין קרואים בשם אהרן יצאו אהרן מטהו, אמאי מרוביהם ומאם דיאיהו ואתרביה (ממאן דהוה בעי לנרשה ודור וילדה). (מסכת כלה פרק שלשי)

(מסכת כלה פרק שלישי)

(מסכת כלה פרק שלישי)

התחזקות בגלות המר ע"י הא"ב

נראה ליתן טעם לשבח על קריאת חודש זה
מנחם אב, יען שבהגיע הימים הנמוכים האלה
תתעורר באדם הזכרון מעסק החורבן של בית
המקדש, ובהתבונן האדם בזה איך שניטל
מאתנו קרינתו וגודל השתת הקדושה שנפסק
מאתנו, אזי התמרמר רוח האדם קברו ע"י
שכמעט תכלה נפשו ע"י גודל מרירות הנפש,
ובמה יוכל האדם להתנחם ע"י שמתבונן בשיר
האל"ף ב"ת הנשאר לנו בבלייתנו, וכו', נמצא
שיושם עדיין שיור התורה והקדושה, וזה באמת
גיוס גדול, וזהו מנחם"א א"ב, שהאל"ף ב"ת
ניחם אותנו.

(חולת תורה - בראש)

מילי מעלייתא

àìæàâ àîã÷ ìéáùá ùøâ àìæà

[illegible]

úî àì ãđéáà á÷òé

[illegible]

å î é ë ñ ä í ì ï ä ë

[illegible]

לעניינא דיומא

מ"ב גסיעות רמז לזמני הרצון

כתבו הספרים שימי הרצון נמשכים מ"ז בתמוז עד אחר חנוכה, כי ה"כ ימים מ"ז בתמוז עד י"ב הם כנגד ה"כ ימים מראש השנה עד שמיני עצרת, וגם כט"ו באב מתחיל ימי הרצון ואלול וימים הנוראים, ואח"כ החדשים תשרי חשון כסלו עד חנוכה, שאז הוא הזמן החותם הנגמור לטובה. וזה ביאור המסעות, ויסעו מרסה, כלומר נסיעות בני ישראל מחיל אל חיל הם בתחלתה מרסה, מזמן שנהרס בית המקדש, ויחנו בקהלתה, זה הוא אלול וימי סליחות שמתחילין הקהל ללמוד תפילות לתפלה ותחנונים, כמו דאיתא בשו"ע (אורח סימן תשנ"ה), ויסעו מהקהלת ויחנו בחר שפר, זה ראש השנה, ור"ת ראש השנה, ושפר רמז לשופר שתוקעין בו, ויסעו מחר שפר ויחנו בחרדה, זה יום הקדוש, יוה"כ שהכל חרדים בו מיום הדין, ויסעו מחרדה ויחנו במקלות, זה סוכות זמן הקהל, ויסעו ממקלות ויחנו בתחת, זה שמיני עצרת ושמחת תורה שאז מסיימין את התורה, ויסעו מתחת ויחנו בתרה, כי ארז"ל (אבות פ"ה ט"ב) ו' דורות מאדם עד נח ו' דורות מנח עד אברהם, נראה מזה כי עיקר ההתחלה היא מאברהם, וזה ויחנו בתרה, בפרשת נח שמסיימין הפרשה בתרה, ויסעו מתרה ויחנו במותקה, זה חודש מרחשון שנקרא מר ונעשה המותקה למר כלשון מותקה, ואח"כ ויסעו ממותקה ויחנו בחשמנה, זה רמז לחנוכה שחשמנה הוא לשון חשמונאים שעל ידם נעשה הנס ועל שמם נקרא, וזו הוא זמן החותם הנגמור.

ברכת יצחק

ר"ח אב מסוגל להמשיך חסדים

ויעל אהרן הכהן אל הר ההר וגו'. הנראה לרמז בענין זה שהזכיר הכתוב יום מיתתו של אהרן בחודש ההוא ולא נאמר כן יום מיתתו שאר צדיקים בתורה וכו', והנה גדולים צדיקים במיתתן. כמו שאהרן הכהן העלה מ"ג בחייו אל השכינה לקבל החסדים והשפעות טובות כן ביום מיתתו העלה יותר ויותר בנפשו כנ"ל, והמשיך שפע החסדים והשפעות טובות מלמעלה להשכינה בעת ההיא בחודש החמישי באחד לחודש, וזאת המעלה והזכות עומדת לעד שגם ביום זה בחודש המזרחי בין המצרים השכינה מתרבת חלילה מבעלה, הנה זכות אהרן שנתעלה ביום זה יעמוד לנו המשיך חסדים ושפע להשכינה, וימותן צרה יצא הרווחה, וימצא חנינה, ולכן כתב ביום ההוא לזכרון לדורות עולם כנ"ל.

תפארת שלמה

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', ואלה מסעיהם למוצאיהם. וידוע מה שדקדקו

המפרשים דמה שינה דמתחילה הקדים למוצאיהם למסעיהם ואח"כ הופקן, עוד יל"ד דמה נשתנה מסעות בני"ה דהוצרך למימר שהכתיבה הי' על פי ה'. וי"ל עפ"מ"ש בספ"ה קודש כי בכ"מ מסעות בני"ה הי' שורה שם קליפה, וישראל תקנו אותם בעת שחנו שם, ע"כ, ואיתא במד"ר שעתיד המדבר הזה להיות ישוב, ואפשר דכיון דבני"ה עוד לא תיקנו מקומות האלו בשלימות, ויתוקנו רק לעת"ל בהארה נפלאה, ע"כ יהי מן ההכרח שיחזרו ישראל אז לשם לתקנם עד גמירא, וזה פי' הכתוב ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם, כל' מה שהוציאו הניצוצות הק' בכל מקומות מסעיהם, כי כל זה כתב משרע"ה ורמז בשמות המסעות כל התיקונים שעשו ישראל, ואלה מסעיהם למוצאיהם פי' שיחזרו עוד בני"ה להיות באלה המסעות, למוצאיהם, בשביל להוציא משם עוד הניצוצות שהשאירו שם, ואז יהי נגמר התיקון בשלימות, ובא הכתוב לומר על פי ה', להורות לנו שאף אלו המסעות שיחזרו בני"ה לעתיד המה ג"כ כבר הי' עפ"י ה' ובגזירתו מאז.

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', ואלה מסעיהם למוצאיהם. וידוע מה שדקדקו המפרשים דמה שינה דמתחילה הקדים מוצאיהם למסעיהם ואח"כ הופקן, עוד יל"ד דמה נשתנה מסעות בני"ה דהוצרך למימר שהכתיבה הי' על פי ה'. וי"ל בהקדם מה שהי' רגיל ב"ק דודי ז"ע לפ' הפסוק או הנסה אלקים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי, דלשון מקרב צ"ב, אלא ר"ל שהוציא מקרבם טומאת מצרים וקליפתם, וזהו גוי מקרב גוי שהוציא דרכי הגוים של המצרים מקרבם של בני"ה, ע"כ, נמצא דביציאת מצרים הי' ב' יציאות יציאת ישראל ממצרים, ויציאת טומאות וקליפות מצרים מישראל, והנה היציאה הראשונה נגמר תיקן ביציאתם והקב"ה גאלם בלי כוחם אלא עפ"י ה' בעצמו, אבל היציאה שניה לא נגמר אז עדיין וע"ז היו צריכין למ"ב מסעות האלו שהוא נגד שם מ"ב, וכמוצא בספ"ה ק שבכל נסיעה ונסיעה באו ישראל למדריגה גבוה יותר להטהר מכל הקליפות, ובהו יובן לן שפיר מאמרו"כ אלה מסעי בני"ה אשר יצאו מארץ מצרים שזה קאי על יציאה הראשונה ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם היינו היציאה שקודם המסעות על פי ה', שהי' בלי כוחם אלא עפ"י ה' בעצמו ונגמר תיקן, ואח"כ מספר הכתוב ואלה מסעיהם למוצאיהם עפ"י מ"ש החת"ם ז"ל ואלה בגי' מ"ב, נגד השם מ"ב שהמסעות היו כדי למוצאיהם להוציא הקליפות וטומאת מצרים מקרב בני ישראל וזה היציאה נגמר כבר אחרי המסעות ודו"ק.

חזרה לביתו, אח"כ היה הרה"ק משינאווא פעם בצאנו והלך לבקר את אחיו הרה"ק מקרייז שאל הרה"ק מקרייז פשט על מאמר קשה בזהר הק', ענה לו הרה"ק משינאווא, נו, פי' שבתחילה יאמר הוא מה שעלה בלבו על זה, ואמר לו הרה"ק מקרייז ביאור, והוטב מאוד בעיני הרה"ק משינאווא, דפק על השולחן והכריז שמוחל את הרבנות לאחיו מכיון שנוכח לדעת גדלותו בתורה.

☆☆☆

יחיד היה בין בני הרה"ק מצאנו שלא נהג באדמורו"ת, וסירב בתוקף לקבל חסידים, ושלחם מעל פניו בהצנע ובהעלמה מעין הבריות עלה מעלות רמות בתורה ובעבודה, והסתיר את השגותיו הנעלות אף מפני באי ביתו ומקורביו, נכד אחיו הרב מנחם בן ציון האלבערשטאם בנו של הרב אהרן האלבערשטאם אב"ד ביאלא מספר עליו בהקדמה לספר מוצל מאש עמ' י"א וז"ל: הרה"ק מהר"א מצאנו היה "הצנע לכת", כ"כ עד שלא רצה ליתן ברכה אפילו למקורביו, ובדידי הוה עובדא, לעת זקנותו כאשר היה חולה ושכב על מטתו הלכתי אליו ובקשתי שיברך אותי קודם חתונתי וסירב, ורק אחר שהפצתי בו שיברכני בתור דודי הסכים לזה וצוה להביא מים לרחוץ ידיו ושם ידיו הקדושות על ראשי וברכני, הגם שהרה"ק מהר"א דחה מאלי את המון החסידים שבאו להסתופף בצלו ושלחם לשאר אחיו, מ"מ גדולי החסידים הכירו את גדלותו וקדושתו ודבקו בו עכ"ל.

☆☆☆

הרה"ק רבי יצחק ישעי' מטשעחוב ז"ע סיפר: שבהיותו צעיר נסע לשבות אצל אחיו הרה"ק רבי אהרן מקרייז ז"ע והגיע לצאנו ביום שישי בבוקר, הוא מצא אותו יושב ודואג, על כי עדיין לא הזדמנו לו דגים לשבת, בשעות אחרי הצהריים צוה רבי אהרן את ממשו לרתום את הסוסים לעגלה ולצאת לדרך, רבי יצחק ישעי' הצטרף אליו, והם נסעו יחדיו לאיזה אגם מים מחוץ לעיר, שם ירד רבי אהרן ונעמד על שפת האגם שקוע ברהינותו, עד שלפתע צץ לקראתו דג גדול שנעצר למרגלותיו, רבי אהרן נטל את הדג, ונסע בחזרה העירה ללא אומר ודברים.

☆☆☆

על פטירתו המופלאה של הרה"ק רבי אהרן מסופר כי בערב שבת ר"ח מנחם אב שנת תרס"ג שהיה היום האחרון לחייו, למד מתוך ספר הזהר על סדר פטירת אהרן הכהן שחל ב"ח אב, ובבוקר ביקש לגשת למקוה לטבילה, אך בני הבית לא הניחוהו כי היה חלש מאד, אולם הוא לא שמע להם והלך בלוי' משמשו, כאשר עלה מן הטבילה אחז השמש בידו להחזיקו כי ירד פן יפול מרוב חולשתו, אולם הרה"ק רבי אהרן דחהו מעליו, ומאחר שהשמש נגע בו בידו, ירד לא המקוה וטבל שנית, אחרי זה הלך אל הבית שבו התגורר אביו, שם דרה אז אחותו מרת נחמה ע"ה, (אשת הרה"ק ר' יצחק טובי' רובין זצ"ל) ונשק את כל קירות הבית, ובצאתו נפרד מאחותו באמרו "שיק מיט א גרוס פארן טאטן" כאשר שב לביתו הניח תפילין אחר זה הוציא את כל כתביו אשר היו עמו והעלם באש, עם ערב היום התפלל תפלת מנחה וקבלת שבת בהתלהבות רבה, קידש על היין ולאחר הקידוש השיב את נשמתו ליצורו בליל שבת קודש ראש חודש מנחם אב שנת תרס"ג.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הגל' בכשרון רב ניהל את עיני הרבנות וסכסוכים רבים בין סוחרים או שכנים נתיישבו על ידו, בשנה האחרונה לחי' אביו (תר"ם) הטיל חרם על אדם שסירב לציית לדגאו, ומעשה שהיה כך היה: בשנת תרל"ו הבריא איש בשם יוסף הכהן סחורה, ונתפס ע"י שומרי הגבול, וכשנחקר על ידם שיקר להם שהסחורה אינו שלו אלא של חבירו, ותבעה הממשלה מכס מן האיש ההוא, הלה קרא את יוסף לדין אצל הבית דין בצאנז שבראשו עומד הרה"ק מקרייז ופסקו שיוסף הנ"ל חייב לשלם, וכאשר לא ציית לדין הוטל בשמתא, הלך יוסף הנ"ל להגיש מסירה על הגה"ק מקרייז אצל השלטון כי לפי חוקי המלוכה לא הורשו הרבנים להשתמש בחרם, בעת ההיא היה הרה"ק מהר"י מבעלזא ז"ע בצאנז להשתדל עם הרה"ק מצאנז ז"ע, ואחד מן המקורבים של הרה"ק מקרייז ביקש את הרה"ק מהר"י מבעלזא ז"ע שיבקש מהרה"ק מצאנז לעזור רחמים שלא ידונו את בנו ובית דינו למאסר, מפני שיצא מזה חילול השם, כאשר סח הרה"ק מבעלזא דברים הללו להרה"ק מצאנז ענה בקול: מה (לומר וזה חילול השם?) יוסף הצדיק גם כן ישב בתפיסה, רבי ישראל'טשע מרוזין ג"כ ישב, חילול השם כששוכחין רגע אחד מהקב"ה, בלשוננו "וואס, יוסף הצדיק איז אויך געזעסן, רבי ישראל'טשע איז אויך געזעסן א חילול השם איז אז מען פארגעסט איין רגע פון אויבערשטן!". יוסף הנ"ל היה כהן וכשלא נתנו לו ראשי הקהלה לעלות לזיון בחג הפסח, הלשינו עליהם, ונאסרו מיד לאחר החג כארבעים איש מראשי הקהל ובתוכם הגה"ק מקרייז ובית דינו, למשך ששה שבועות, ביום כ"ה ניסן נשתלק הרה"ק מצאנז והורשה להרה"ק מקרייז ללכת להלויה תחת משמר פקיד בית הסוהר, אח"כ חזר לבית הסוהר והתחלפו המשמרות של מנין אנשים שבאו לבקרו שם כדי שיוכל להתפלל לפני התיבה וגם כדי להשלים את המנין לאמירת קדיש אחר לימוד המשינות לעילוי נשמת אביו הק'. הרה"ק משינאווא אמר שנהנה שבאו הדברים לידי כך שהושיבו את אחיו מקרייז במאסר, כי עד אז אי אפשר היה לצאת ידי שמים, כי מעיקר הדין חייבים להחרים את מי שאינו מצייט דגאו (מבואר בשולחן ערוך י"ד סי' ס"ה) והרבה פעמים נמנעים מזה, אבל כעת שמושיבים במאסר פטורים לעשות כן אפילו לכתחילה כי אין חיוב למסור נפש על זה.

לאחר פטירת אביו הרה"ק מצאנז בא הרה"ק משינאווא לצאנז וישב שם כשנה שלימה ורצה שיקבלוהו לרב ואב"ד, אבל ראשי העיר באו אליו ואמרו לו שהם רוצים דוקא שהרה"ק ר' אהרן יהיה רבם, כי מי ששימש אצלו בחייו ימלא את מקומו גם אחר פטירתו, ואחר זה נסע הרה"ק משינאווא

הרב הקדוש המפורסם רבי אהרן האלבערשטאם ז"ע הנקרא "קרייז רב" נולד כבן רביעי לאביו מרן הק' בעל דברי חיים מצאנז ז"ע ולאמו הרבנית הצדיקת מרת רחל פיגא ע"ה בעיר ורודניק בשנת תקפ"ו, כשנולד הרה"ק מקרייז שלח הרה"ק מצאנז לשאול את רבו הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ איזה שם לקרוא לו, והשיב "אהרן" וכן עשה, אח"כ כתב הרה"ק מצאנז לחמיו בעל ה"ברוך טעם" שנולד לו בן וקרא שמו בישראל "אהרן" הברוך טעם ידע שאין במשפחת אבותיו שם כזה והקפיד שיקרא הבנים בשמות של המשפחה כנהוג, השיבו במכתב, וכי ממשפחת גרים אתה שאתה נותן שם מהחומש, כשנשתלק הרה"ק מקרייז אחרי יותר משבעים שנה בראש חודש אב, יומא דהילולא של אהרן הכהן, נתגלה לעין כל רוח קדשו של הרה"ק מראפשיץ בקריאת שמו כי כפי הנראה היה לו ניצוץ מנשמתו (ר"ב אורות).

☆☆☆

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את הרבנית הצדיקת מרת חנה עלקא ע"ה בת הגביר רבי יעקב וויינבערגער מדוקלא, ומסופר שכששידך הרה"ק מצאנז את בנו הרה"ק רבי אהרן מקרייז שאלוהו מדוע לא השתדך עם משפחת רבנים או עם צדיקי הדור ע"כ השיב, כי בן זה בהיותו פעוט לא ינק מאמו מחמת חולשתה, והיא מסרתי למינקת אחרת, עכשיו תארו לעצמכם אילו הייתי משדכו למשע עם נכדת הרבי ר' אלימלך מליזענסק הלא היה הסבא שואל, בן שלא ינק מאמו אתה מוסר לנכדי ומסופר שהרה"ק משינאווא אמר פעם שאילו היה יודע אביו הק' לאיזהו מדריגות הגיע אחי הק' היו חושב אחרת.

שנים מספר ישב בבית חותנו בדוקלא, ושם התקרב אל הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב ז"ע (רימנוב היה סמוכה לעיר דוקלא), וכמו"כ נסע יחד עם אחיו הרה"ק רבי דוד מקשאנוב ז"ע אל הרה"ק רבי דוד מטאלנא וכן להרה"ק השר שלום מבעלזא ז"ע, וכן קיבל את פני הרה"ק רבי אברהם מטריסק ז"ע.

☆☆☆

היה ידוע בפי כל בגדלותו בתורה, ומסופר בספר י"ג אורות, רבינו הק' מצאנז הלך פעם לטבול באמצע הלילה, וכיון שמשמשיו היו ישנים נתלה עמו הגה"צ רבי משה בינדיגער מביקאווסק, בחזרתם ראו שבבית הגה"ק מקרייז עדיין מאיר האור, ועלה רבי משה על כסא להציץ על מעשהו של הגה"ק מקרייז בשעה מאוחרת כזאת, וקרא לרבינו הקדוש מצאנז בלשון של חידוש: הלא לומד הוא (עד לשיטת דא"ר), אמר לו רבינו מצאנז: אילו ידעתי שלא יתגדלו כהוגן, הייתי חונק אותם במעי אמי, והוסיף לאמר: בני זה היה לו מינקת גסה, ולכן בילדותו עלה לו לימודו בקוש, אבל ברוך ה' שהתגבר על זה (עד האט דאס דורכגעבראקן).

מלבד גדלותו בתורה הצטיין הרה"ק רבי אהרן במדותיו הטובות, אמרו עליו: הכי קרא שמו אהרן? כי היה אוהב שלום ורודף שלום, ואנשי קהילתו אשר הכירו את ערכו מילדותו הוקירוהו וכיבדוהו.

☆☆☆

עוד בחי' אביו מסר לו את כסא הרבנות במקומו בצאנז ובשנות חייו האחרונות של אביו ניהל הרה"ק רבי אהרן את הרבנות של העיר צאנז ושל הגליל כולו ונקרא "קרייז רב" וי

מורא מקדש

ענשו של השח בביהכ"ס שיהיה בידי אכזרים
• מעשה נורא • השח בביהכ"ס אין לו חלק
באלקי ישראל

... ומכל שכן שלא לדבר בבית הכנסת דברים אחרים שאינם מעניין התפילה בביהכ"ס, וזה לשון הוזהר (פ"ר תרומה) מאן דמשתעי בבי כנישתא ווי ליה דאחזי פרוזא, ווי ליה דגרע מהימנותא, ווי ליה דלית ליה חולקא באלקא דישראל וכו'. ואפילו הוא לאחר התפילה עדיין קדושה שורה שם, ומאן דמגביה קולו בדברים שאינם שייכים לתפילה ולשבח ית"ש, הוא נוהג בזיון בקדושתו יתברך, ומגרש השכינה משם, ועליו השכינה צועקת וקובלת נתנני ד' בידי לא אוכל קום, ואז נאמר עליה ולא מצאה הינה מנוח לכך גלה, כי אין לה דירת מנוחה בעת גלותה כי אם בביהכ"ס שבישראל, ובעבור זה שנותן קולו בבית הכנסת ככבתי טרטידותא שלהם ובדברים בטלים, מוכרחת השכינה בעוה"ד לנווד ולהתגרש, אוי לו לנפשו כי עליו נאמר וכן כסיל תגות אמו, ועונשו שגם הוא יהיה בידי אכזרים אשר לא ימצא מנוח ומרגוע לנפשו, רחמנא לשיזון מעונשאי דלהון. לכן בעל נפש יחוש לעצמו, ואז תאיר נשמתו באור החיים אמן סלה.

(ספר הפנים, דף ט"ו, בשם ספר אור ישיר, להגריק מהר"ם פאפירוש' וי"ע)

פעם אחת בשבת קודש דרש הגה"ק הגאב"ד דנייהייזעל זצ"ל בעל מח"ס מליצי יושר, בפני הקהל, והוכיחם קשות על חומר החטא והעוון של הדיבור והשיחה בביהכ"ס בשעת התפילה, ובתוך דבריו הכריז ואמר את המובא מהספרים הקדושים הרמז על תיבת שיב"ה שתיקה יפה בשעת התפילה היא ר"ת שיב"ה, היינו שעל ידי שמירת פיו מלדבר בשעת התפילה יזכה האדם בעוה"שית לאריכות ימים ולשיבה טובה. ויהי ממחרת היום נעשה רעש גדול בביהכ"ס ותהום כל העיר כולה. וגופא דעובדא הכי הוי: אחד ממתפללי בית המדרש חלם לו חלום נורא בלילה ההוא, איך שהוא מוטל על ערש דוי והוא בסנת חיים נוטה למות, וכבר הגיע לידי גסיסה, והנה הוא מובא לפני ב"ד של מעלה ודנים אותו לחיים או למות, אם יחיה או ימות, וכשהגריש שהולך למסור נשמתו להש"ת התחיל להפיל תחנונים ולבקש על נפשו היות והוא צעיר לימים ויש לו עוד חיים לחיות ועוד לא הכין עצמו כלל בעוה"ז. ואז שאלוה: למה אתה מדבר בשעת התפילה? השיב: למה ידעתי חומר האיסור. ושוב שאלוה: האם אמת שלא ידעת את חומר האיסור? הלא אתמול בביהמ"ד דיבר ודרש הרב ואמר ששתיקה יפה בשעת התפילה היא ר"ת שיב"ה, ולא די שלא קבלת על עצמך לשפר מעשיך, עוד העזת ושוב דברת, האם אחרי זה עוד אתה רוצה לזכות ולחיות? הלא לא הרפה והפציר והתחנן מאוד, ורק לאחר שהבטיח שיתור לא ישיח בתפילה השיבו לו את חייו. ויהי בבוקר ותפסם רוחו ויזכור היטב את החלום אשר חלם, וזה היה פשר הרעש הגדול בביהכ"ס. (בכוד בכת"ה)

שכל המשיח בבית הכנסת בשעה שהציבור עסוקין בשבחו של מקום, מראה בעצמו שאין לו חלק באלקי ישראל, ואילו העוסק בתורה שאינו חוטא כל כך, לא יפה הוא עושה.

(שו"ע הרב, סימן קס"ד סעיף י')

עתה, גילו החסידים, כי נועצו גם עם הרה"ק מסטערליסק, אשר קשרי הידידות בינו לבין הרה"ק מקאסוב היו עזים ואמיצים עד להפליא, וכי כך וכך היתה תשובתו. משמע סבור אף הוא כי שב ואל תיסע עדיף.

ראש השנה בצל הקודש של הרה"ק מלובלין זי"ע

לחצם של החסידים היה אדיר, ובהצטרף גם חוות דעתו של הרה"ק מסטערליסק, נכנע הרה"ק מקאסוב, ושלה במקומו את בנו הרה"ק רבי חיים, לעשות את ראש השנה בלובלין.

הרה"ק מלובלין קיבל את פניו של רבי חיים בכבוד רב ובחיבה יתירה, ואמר:

"באמת, חשובה אצלי הופעתכם עד לאין ערוך, אולם, יחד עם זאת, לא לכך היתה כוונתי, וחבל על שבקשתי לא נתמלאה..."

בראש השנה תקע"ה, בטרם גשתו לתקיעת שופר, הכריז הרה"ק החוזה מלובלין בבית מדרשו, לאזני תלמידיו הקדושים:

"מי מוכן לגשת עמי אל המלחמה?"

בין הנוכחים, היה גם הרה"ק מראפשיץ, אשר את חרדתו מפני האפשרות, כי משיח יופיע ויתגלה בדרך הקשה, הביע כבר אשתדך ברימנוב, לשמע ההכרזה הנוכחית כאן, בלובלין, אשר משמעותה היתה הכרזת מלחמה גלויה נגד הסטרא אחרא, נשא הרה"ק מראפשיץ את רגליו ונמלט מבית המדרש.

אולם, לא חסרו גם מי שנענו לקריאה, והתניינו למערכה. לימינו של החוזה התייצב תלמידו הרה"ק בעל מאור ושמש זי"ע, ואילו לשמאלו התייצב תלמיד אחר, הרה"ק רבי נפתלי הערץ היילפרין מברעזאן זי"ע. הרה"ק בעל ארי" דבי עילאי זי"ע שימש כבעל התוקע, והחוזה עצמו היה הבעל מקריא.

"תקיעה", נשמע קולו של הרה"ק מלובלין.

אך אין קול ואין קשב.

הרה"ק בעל ארי" דבי עילאי, בעל תוקע ותיק ומנוסה, מתאמץ בכל כוחותיו להוציא קול מתוך השופר, אך לשווא.

לאחר שהייה ממושכת, שלא הניבה קול השופר, נתעורר הרה"ק מלובלין בהתלהבות אדירה וקרא אל עבר התוקע:

"תקע, רחמנא אמר תקעו".

ועדיין הדממה בעיצומה.

נענה הרה"ק מלובלין ואמר:

"אם כה גדול כוחו של השטן, עד כי יש ברשותו לעכב בעדינו מלתקוע, הבו לו את השופר, שיתקע הוא".

המחאה הועילה, מכאן ואילך נשמעו התקיעות למישרין.

לאחר התפילה, ערך הרה"ק מלובלין את שולחנו הטהור לפני התלמידים, בסעודת היום, במהלך הסעודה נענה ואמר: "המצב קשה, הקיסרונים גדולים, וכן השמים מעכבים. ואולם, את אשר לא נצליח לפעול באימה ופחד, על ידי השופר, נצליח, בעזרת השם, לפעול בששון ובשמחה, על ידי כוח התורה".

היה זה רמז ברור, כי בשמחת תורה יהיה המשך הפעולות למען המערכה.

המשך יבוא אי"ה

רעשה בגימטריה: תקע"ה, נע"ש הכתוב שופטים ה', תהלים ס"ח, התעצמו הפעולות לקירוב הגאולה ביתר שאת.

עוד בקיץ של שנת תקע"ד, שיגר הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע איגרת אל הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב זי"ע, בעל אהבת שלום, בבקשה שיורא לבוא לקראת השנה החדשה ללובלין, כדי לעשות את ראש השנה עימו במחיצתו. באיגרת הוטעם, כי על ידי כך תצמח טובה לישראל, ולרבי מענדל בפרט.

לא היתה זו איגרת חתומה, כי אם פתוחה וגלויה, אשר נמסרה בידי שליח. השליח עצמו עשה שליח אחר, וכך התגלגלה האיגרת ובאה לידיהם של החסידים והמקורבים בקאסוב, עוד בטרם באה לידי האהבת שלום בעצמו. כאשר ראו החסידים את האיגרת, המה ראו כן תמחו מן האפשרות, כי ראש השנה בקאסוב יתנהל ללא רבם, בעוד שדווקא לקרא אותם ימי קודש נוראים, קיימת היתה נסיעת החסידים הגדולה ביותר לקאסוב, מכל שאר מועד. לאחר שקלא וטריא, נימנו וגמרו להעלים את האיגרת ולעכב את מסירתה לידי הרה"ק עד סמוך ונראה לראש השנה, כששוב לאיחוד בכדי שיעשו לקום ולנסוע ללובלין.

האיגרת השניה

ואולם הרה"ק מלובלין לא נח ולא שקט, ושיגר לקאסוב איגרת שניה. הפעם, לא הניחו החסידים לקחת על עצמם את האחריות להעלים גם את איגרתו השניה של הרה"ק מלובלין, מה גם שהתנגב ללבם החשש שמא רואה ה"חוזה" איזשהו קיסרוג, חלילה, על רבם הקדוש, ומבקש על ידי כך להמתיקו ולבטלו, הואיל וכך קמו כמה מגדולי החסידים ונסעו לסטערליסק, אל גיסו של רבם, הלא הוא הרה"ק השרף רבי אורי, כדי להימלך בדעתו הקדושה כדת מה לעשות.

שמע הרה"ק מסטערליסק את חששם, והרגיעם לאמור:

"אילו היה, חלילה וחס, איזשהו קיסרוג על גיסי הק', הייתי כבר גם אני יודע זאת. מבטיחכם אני, כי כל קיסרוג אין עליו, ואדברה, זכויות רבות נוקפות לצידו, וערכו בשמים גדול ורבי".

כאשר התקרב ראש השנה, גונבה השמועה לאזניו של הרה"ק מקאסוב, על אודות האיגרות אשר שוגרו מלובלין, לפי שעה לא ידע כי הן הועלמו במכוון, וכסבור היה, כי מכל סיבה שהיא לא הגיעו לעיניו. אף הוא הדורז והודיע, כי מנוי וגמור עמו לקום ולנסוע תיכף ומיד ללובלין, כדי למלא את בקשתו של הרה"ק החוזה מלובלין.

נתקבצו החסידים באגודה גדולה, אשר הכילה משמנה ומסלתה של החברייא קדישא מקאסוב, ונכנסו אל הקודש פנימה לטטוח את טענתם נגד ההחלטה. טענו:

"איזהו פנים יהיו לה לקאסוב, כאשר חסידים מכל קצוות הארץ יופיעו לעשות את ימי ראש השנה, במחיצת הרב, והרבי איננו, הלא נהיה לבו על פני כל הארץ, כל העולם ירעש מכך..."

השיב להם הרה"ק מקאסוב: "יוכי מה סבורים אתם, כלום אין ידוע להרה"ק מלובלין כל זה, ואם אף על פי כן, הבין בדעת קודשו לבקש ממני כן, משמע כי כן צריך לעשות".

מלחמת קודש בין צדיקי הדורות
סביב מלחמותיו של הקיסר נאפוליון

קיצור מפרקים הקודמים

כמעט כל צדיקי הדור גמרו אומר

באותו עת להלחם בכוחות הרוחניים נגד נאפוליון, חוץ מהרה"ק מרימנוב, אשר דגל גם באותו עת לטובת נאפוליון ולחם בכל כוחות הקדושה בעד נאפוליון.

בשנת תקע"ב, קיבץ הרה"ק רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע, בעיר קנייניטש, מניין מצדיקי הדור מגאליציה, כדי לפעול ולקרב את הגאולה השלימה. ואולם, לא עלה בידו להשיג צדיק עשירי, והחבורה נאלצה להתפזר מבלי לפעול את הפעולות אשר חשבו לעשות. בהגיע יום ב' אדר א' תקע"ג, נתבקש הרה"ק רבי ארון לייב בשיבה של מעלה.

בפרס שנת תקע"ד, התאחדו שלושת גדולי צדיקי הדור ומנהיגיו, הרה"ק מלובלין, הרה"ק מקאזניץ, והרה"ק מרימנוב זי"ע בדעה, כי מדובר בשעת רצון וכושר לסיים את הגלות ולקרב את הגאולה, והם נימנו וגמרו, לפעול בצוותא, כדי להשיג את המטרה הזו הנשגבה.

בין שלושת הצדיקים האמורים, הוחלט, כי אחד מהם יקבל על עצמו להסתלק מן העולם, כדי שיוכל להיפגש עם הרה"ק מבארדיטשוב - שנסתלק כארבע שנים לפני כן, והבטיח שירעיש עולמות לקירוב הגאולה - ויתבע ממנו את קיום הבטחתו. הצדיקים הטילו גורל ביניהם, והוא עלה על הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע.

החוט המשולש לא ינתק

כאשר נודע דבר הגורל לתלמידו של ה"חוזה", הלא הוא, הרה"ק מפארשיסחא, מיהר למחות על כך:

"האיך יתכן להפריד את החבילה ולשגר אחד משלושת הצדיקים לשמים, בו בזמן שעבודת שלשום נחוצה כאן לצורך הענין, דבר האמור (קהלת ד') והחוט המשולש לא במהרה ינתק".

אף הוא הוסיף בחדא מחתא, והציע את עצמו, בתור שליחם של שלושת הצדיקים לשמים.

אמר ועשה, בעיצומו של חול המועד סוכות הקרוב, ביום י"ט תשרי תקע"ד, תוך כדי תפילה, התעצם היהודי הקדוש בכוחות וביחודים, התדבק בקונו עד כדי התפשטות הגשמיות, נשמתו הרקיעה לשחקים, ושוב לא חזרה אל גופו. בן ארבעים ומונה בלבד היה בהסתלקותו.

מאז ואילך, הכניסו שלושת הצדיקים אשר נותרו בעולם הזה, את ראשם ורובם בעובי הקורה, ולא חדלו מלפעול בכל דרך אפשרית, להביא לימות המשיח, ולגלות את אור הגאולה בפועל ממש.

מכתבו של הרה"ק מלובלין זי"ע להרה"ק מקאסוב זי"ע

בראשית שנת תקע"ה, זו אשר נחקקה בדברי הימים, בשל מאורעותיה המרעישים, בכינוי: "ארץ רעש"ה" -

